

สำนักส่งเสริมการเพาะปลูกฯ ๑๖
เลขที่.....
วันที่..... ๖ ก.พ. ๒๕๖๓
เวลา..... ๑๔.๓๐

บันทึกข้อความ

ผู้ราชการ สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ สำนักกฎหมาย โทร. ๑๙๙๗ (โทรศัพท์)
ที่ สม ๐๐๘/๔ ๗๖๙ วันที่ ๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓

เรื่อง แจ้งเปลี่ยนสรุปผลการเข้าร่วมประชุมการประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมาย ของกระทรวงศึกษาธิการ

กราบเรียน ประธานกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

- เรียน กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ (นางนันตรสุดา จันทร์ดีวงศ์) รองเลขานุการ กรม (นายบุญเต็ื้อ สนธีก)
- กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ (นางประภาวดี ตัวเรืองศรี) รองเลขานุการ กรม (นางสาวตตยา กอบศิริกุล)
- กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ (นายสมน พรมรส) รองเลขานุการ กรม (นางสาวอัจฉรา ชาญกุล)
- กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ (นางสาวอารีวรรณ จตุห่อง) ที่ปรึกษาสำนักงาน กรม (นางบรรษา บุญรัตน์)
- กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ (นายกิมย ศรีประเสริฐ) ที่ปรึกษาสำนักงาน กรม (นายอัญญารัตน์ เอ็จกวน)
- กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ (นายสุวัฒน เพพอรักษ์) ผู้ช่วยเลขานุการ กรม
- ผู้อำนวยการประจำ กรม (นายไสว จันทะศรี) ผอ. สำนักบริหารกลาง
- ผู้อำนวยการประจำ กรม (นายสรรพสิทธิ์ คุณพงษ์พันธ์) ผอ. สำนักกิจการ กรม
- ผู้อำนวยการประจำ กรม (นายพริษฐ์ เอี่ยมพงษ์ไพบูลย์) ผอ. สำนักคุ้มครองสิทธิมนุษยชน
- ผู้อำนวยการประจำ กรม (นางสาวสุชาดา แม่รุ่งเรืองกุล) ผอ. สำนักส่งเสริมการพัฒนาสิทธิมนุษยชน
- ผอ. สำนักฝ่ายวางแผนและประเมินสถานการณ์สิทธิมนุษยชน
- ผอ. สำนักมาตรฐานและติดตามการคุ้มครองสิทธิมนุษยชน
- ผอ. สำนักสิทธิมนุษยชนระหว่างประเทศ
- ผอ. สำนักกฎหมาย
- ผอ. สำนักติดตั้งสิทธิมนุษยชน
- ผอ. หน่วยตรวจสอบภายใน

ตามที่สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการได้เชิญเลขานุการคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ หรือผู้แทนเข้าร่วมการประชุมการประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมาย ของกระทรวงศึกษาธิการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ เมื่อวันที่ ๑๗ - ๑๘ ธันวาคม ๒๕๖๒ ณ โรงแรมรอยัลซิตี้ กรุงเทพมหานคร โดยเลขานุการ กรม ได้มอบหมายสำนักกฎหมายเข้าร่วมการประชุมดังกล่าว และให้นำเสนอสรุปผลการประชุมต่อ กรม ด้านบริหาร ด้วย นั้น

ในการนี้ สำนักงาน กรม โดยสำนักกฎหมาย ได้จัดทำสรุปผลการเข้าร่วมประชุม ประกอบด้วย ความเป็นมา สรุปสาระสำคัญ เอกสาร/ข้อมูลที่เกี่ยวข้อง ข้อเสนอ และมติ กรม ด้านบริหาร เกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวเรียบร้อยแล้ว และเห็นว่ามีประโยชน์ต่อองค์กร จึงเห็นควรแจ้งผลการเข้าร่วมการประชุม ข้างต้นให้ กรม ผู้อำนวยการประจำ กรม ผู้บริหาร และสำนักและหน่วยในสังกัดสำนักงาน กรม ทราบรายละเอียดตามเอกสารแนบท้าย

จึงกราบเรียน / เรียนมาเพื่อโปรดทราบ

แบบ ๕/๐

เผอฯ ๕/๐ ผู้อำนวยการ
 ร.ท. ๕/๐

(นายคุณสรรค์ เมธิกุล)

ผู้ช่วยเลขานุการ ปฏิบัติราชการแทน
เลขานุการคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

(นายนรรณ สุนทรพุก)

ผู้อำนวยการสำนักส่งเสริมการคาดการณ์สิทธิมนุษยชน

สรุปการเข้าร่วมประชุม

การประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมาย ของกระทรวงศึกษาธิการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓

จัดโดย กลุ่มกฎหมายการศึกษา สำนักนิติการ สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ

ระหว่างวันที่ ๑๗ – ๑๘ ธันวาคม ๒๕๖๒

ณ โรงแรมรอยัล ซิตี้ กรุงเทพมหานคร

๑. ความเป็นมา

สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ มีหนังสือที่ ศธ ๐๒๐๙/๒๐๖๔ ลงวันที่ ๖ ธันวาคม ๒๕๖๒ ขอเชิญเข้าร่วมการประชุมการประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมายของกระทรวงศึกษาธิการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ ประกอบด้วยพระราชบัญญัติการศึกษาภาคบังคับ พ.ศ. ๑๙๔๕ พระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. ๒๕๑๖ เนพาราหมวด ๗ การส่งเสริมความประพฤติของนักเรียนและนักศึกษา และกฎหมายที่เกี่ยวข้อง ซึ่งเป็นการดำเนินการตามพระราชบัญญัติหลักเกณฑ์การจัดทำร่างกฎหมายและการประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๖๒

เลขาธิการคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติได้มอบหมายให้สำนักกฎหมายเข้าร่วม การประชุม และสำนักกฎหมายของมหาวิทยาลัย นางสาวเกษดาว เพิ่มพูน นิติกรปฏิบัติการ สังกัดกลุ่มงานสนับสนุน การแก้ไขปรับปรุงกฎหมาย ๒ เข้าร่วมการประชุมดังกล่าว

๒. สรุปสาระสำคัญ

๒.๑ นางรักชนา ตันทวุฒิ รองปลัดกระทรวงศึกษาธิการ กล่าวเปิดการประชุมว่า การประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมายเป็นเรื่องเกี่ยวกับการบังคับใช้กฎหมาย การประชุมวันนี้เพื่อจะสะท้อนปัญหา และอุปสรรค รวมถึงการมีข้อเสนอแนะเพื่อนำไปปรับปรุงกฎหมายให้มีประสิทธิภาพ ซึ่งเป็นการดำเนินการตามพระราชบัญญัติหลักเกณฑ์การจัดทำร่างกฎหมายและการประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมาย พ.ศ. ๑๙๔๕ ที่กำหนดให้หน่วยงานของรัฐประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมายและกฎหมายที่เกี่ยวข้อง โดยจะประเมินผลสัมฤทธิ์ของพระราชบัญญัติการศึกษาภาคบังคับ พ.ศ. ๑๙๔๕ พระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. ๒๕๑๖ และกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

กล่าวถึงปัญหาต่างๆ จากกฎหมายหรือกฎหมายที่เกี่ยวข้อง เช่น ระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วย การลงโทษนักเรียนและนักศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๕ ได้กำหนดโทษที่จะลงแก่นักเรียนและนักศึกษาที่กระทำการผิดไว้ ๔ สถาน ได้แก่ (๑) ว่ากล่าวตักเตือน (๒) ทำหัม那儿บ (๓) ตัดคะแนนความประพฤติ และ (๔) ทำกิจกรรมเพื่อให้ปรับเปลี่ยนพฤติกรรม ประเด็นที่น่าพิจารณาคือ ถ้าโรงเรียนหรือสถานศึกษาได้ทำข้อตกลงกับผู้ปกครองว่า กรณีที่โรงเรียนหรือสถานศึกษาลงโทษเด็กด้วยการตั้งปีกครองจะต้องไม่เอาผิด กรณีเข่นนี้จะสามารถทำได้หรือไม่ คุณจะมีความผิดหรือไม่ และจะต้องแก้ไขปรับปรุงระเบียบนี้หรือไม่ อย่างไร กรณีทรงผมของนักเรียนที่เป็นประเด็นในตอนนี้จะนำไปสู่การปรับปรุงแก้ไขกฎระเบียบที่เกี่ยวข้องหรือไม่ อย่างไร การแต่งกายของนักเรียนและนักศึกษา จะแต่งกายได้เที่ยวด้วยกันและอย่างไร การใช้ Social Network ต้องมีการควบคุมหรือไม่ การกำหนดโทษทางอาญาไว้ในกฎหมายจะต้องพิจารณาว่าควรมีการกำหนดโทษหรือการเพิ่มโทษหรือไม่ การที่กฎหมายกำหนดโทษปรับ

แล้วมีการปรับจริงหรือไม่ และอัตราการปรับเพิ่มเท่าใด กรณีเด็กต่างด้าวจะต้องดำเนินการตามพระราชบัญญัติการศึกษาภาคบังคับ พ.ศ. ๒๕๔๕ ให้ผู้ปกครองส่งเด็กเข้าเรียนด้วยหรือไม่ กรณีการย้ายสถานศึกษาแล้วมีการเบิกเงินซื้อช้อนจะแก้ไขปัญหาได้อย่างไร เป็นต้น

๒.๒ นายโภวิทย์ คุพณเนย์ด ผู้อำนวยการกลุ่มกฎหมายการศึกษา สำนักนิติการ กล่าวบรรยายเกี่ยวกับแนวทางการประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมายตามพระราชบัญญัติหลักเกณฑ์การจัดทำร่างกฎหมายและ การประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๖๒ ว่า เป็นการดำเนินการตามมาตรา ๗๗ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ ที่บัญญัติให้รัฐต้องจัดให้มีกฎหมายเพียงเท่าที่จำเป็น ยกเลิกหรือปรับปรุงกฎหมายที่หมดความจำเป็นหรือไม่สอดคล้องกับสภาพการณ์ หรือที่เป็นอุปสรรคต่อการดำเนินชีวิตหรือ การประกอบอาชีพโดยไม่ซักซ้ำเพื่อไม่ให้เป็นภาระแก่ประชาชน และก่อนการตรากฎหมายทุกฉบับรัฐพึงจัดให้มี การรับฟังความคิดเห็นของผู้เกี่ยวข้อง วิเคราะห์ผลกระบวนการที่อาจเกิดขึ้นจากกฎหมายอย่างรอบด้านและเป็นระบบ จะเห็นว่าในมาตรา ๗๗ ประกอบด้วย ๒ ส่วนด้วยกัน นั่นคือ การจัดทำร่างกฎหมายซึ่งจะมีเรื่องการรับฟังความคิดเห็นและการวิเคราะห์ผลกระบวนการที่อาจเกิดขึ้นจากกฎหมาย และการประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมายซึ่งรัฐพึงจัดให้มีการประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมายทุกรอบระยะเวลาที่กำหนดโดยรับฟังความคิดเห็นของผู้เกี่ยวข้องประกอบด้วย ผู้เกี่ยวข้องคือครัวบ้าง สำหรับกรณีนี้จะประกอบไปด้วยสถานศึกษา เจ้าหน้าที่หรือผู้ปฏิบัติงาน และหน่วยนโยบาย เป็นต้น

ต่อมาได้มีการตราพระราชบัญญัติหลักเกณฑ์การจัดทำร่างกฎหมายและการประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๖๒ มีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๒๗ พฤษภาคม ๒๕๖๒ โดยมีสาระสำคัญ คือ การกำหนดให้หน่วยงานของรัฐดำเนินการประเมินผลที่เกิดจากการบังคับใช้กฎหมายและกฎหมายที่ออกตามกฎหมายในคราวเดียวกัน แต่ในกรณีที่หน่วยงานของรัฐที่รับผิดชอบกฎหมายได้เห็นว่ากฎหมายนั้นก่อให้เกิดภาระแก่ประชาชนหรือการไม่ปฏิบัติตามจะมีผลให้ต้องได้รับโทษหรือเสียสิทธิหรือกระบวนการต่อสถานะของบุคคลอย่างร้ายแรง ให้ดำเนินการประเมินผลสัมฤทธิ์เฉพาะกฎหมายนั้นเป็นเฉพาะเพื่อให้มีกฎหมายเท่าที่จำเป็น โดยยกเลิกหรือปรับปรุงกฎหมายที่หมดความจำเป็น ล้าสมัย หรือไม่สอดคล้องกับสภาพการณ์ หรือเป็นอุปสรรคต่อการดำเนินชีวิตหรือการประกอบอาชีพเพื่อไม่ให้เป็นภาระแก่ประชาชน เพื่อพัฒนากฎหมายให้สอดคล้องกับหลักสากลและพันธกรณีระหว่างประเทศ ลดความซ้ำซ้อน และขัดแย้งกันของกฎหมาย ลดความเหลื่อมล้ำและสร้างความเป็นธรรมในสังคม รวมทั้งเพิ่มความสามารถในการแข่งขันของประเทศไทย

พระราชบัญญัติหลักเกณฑ์การจัดทำร่างกฎหมายและการประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๖๒ ได้บัญญัติบทนิยามคำว่า “การประเมินผลสัมฤทธิ์” หมายความว่า การประเมินผลสัมฤทธิ์ที่เกิดขึ้นจากการบังคับใช้กฎหมายและกฎหมายที่ได้ผลตรงตามวัตถุประสงค์ของการตรากฎหมายนั้นมากน้อยเพียงใด คุ้มค่ากับภาระที่เกิดขึ้นแก่รัฐและประชาชนหรือไม่ หรือมีผลกระทบอื่นอันก่อให้เกิดความไม่เป็นธรรมแก่ประชาชนหรือไม่ เพียงใด ซึ่งจะประกอบไปด้วยเป้าหมาย ๓ ประการ กล่าวคือ (๑) ได้ผลตรงตามวัตถุประสงค์ของการตรากฎหมายนั้นมากน้อยเพียงใด (๒) คุ้มค่ากับภาระที่เกิดขึ้นแก่รัฐและประชาชนหรือไม่ และ (๓) มีผลกระทบอื่นอันก่อให้เกิดความไม่เป็นธรรมแก่ประชาชนหรือไม่ เพียงใด นอกจากนั้น การประเมินผลสัมฤทธิ์ที่เกิดจากการบังคับใช้กฎหมาย และกฎหมายจะต้องดำเนินการเพื่อบรรลุเป้าหมายดังต่อไปนี้ด้วย กล่าวคือ (๑) การมีกฎหมายเพียงเท่าที่จำเป็นโดยยกเลิกหรือปรับปรุงกฎหมายที่หมดความจำเป็น ล้าสมัย หรือไม่สอดคล้องกับสภาพการณ์ หรือที่เป็นอุปสรรค

ต่อการดำเนินชีวิตหรือการประกอบอาชีพเพื่อไม่ให้เป็นภาระแก่ประชาชน (๒) การพัฒนาภูมายังไส้สอดคล้องกับหลักสากลและพันธกรณีระหว่างประเทศ (๓) การลดความซ้ำซ้อนและขัดแย้งกันของภูมาย (๔) การลดความเหลื่อมล้ำและสร้างความเป็นธรรมในสังคม และ (๕) การเพิ่มความสามารถในการแข่งขันของประเทศไทย นอกจากนี้รัฐธรรมนูญกำหนดให้ใช้ระบบอนุญาตและระบบคณานครกรรมการในภูมายเฉพาะกรณีที่จำเป็น การกำหนดหลักเกณฑ์การใช้ดุลพินิจของเจ้าหน้าที่ของรัฐให้ชัดเจน และเพิ่มกำหนดโทษอาญาเฉพาะความผิดร้ายแรง

การประเมินผลสัมฤทธิ์ของการประเมินภูมายังไส้สอดคล้องตามพระราชบัญญัติ หากพิจารณาตามพระราชบัญญัติหลักเกณฑ์การจัดทำร่างภูมายังไส้สอดคล้องกับพระราชบัญญัติ “ภูมาย” หมายความว่า พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ พระราชบัญญัติ และประมวลกฎหมาย ส่วนคำว่า “ภูมาย” หมายความว่า กฎามภูมายังไส้ด้วยวิธีปฏิริราชการทางปกครอง บรรดาที่มีผลให้เกิดภาระแก่ประชาชน หรือการไม่ปฏิบัติตามจะมีผลให้ต้องได้รับโทษหรือเสียสิทธิ หรือกระทบต่อสถานะของบุคคล

การประเมินผลสัมฤทธิ์ของภูมายังไส้สอดคล้องตามพระราชบัญญัติหลักเกณฑ์การจัดทำร่างภูมายังไส้สอดคล้องกับพระราชบัญญัติ “ภูมาย” พระราชบัญญัติ ๒๕๖๒ จะต้องกระทำไปในคราวเดียวกัน ซึ่งเป็นหลักการใหม่ ที่แตกต่างไปจากพระราชบัญญัติฯ ดังกล่าวจะมีผลเป็นอันยกเลิกเมื่อแนวทางเกี่ยวกับการประเมินผลสัมฤทธิ์ตามหมวด ๕ การประเมินผลสัมฤทธิ์ มีผลใช้บังคับแล้ว ตามมาตรา ๓๗ แห่งพระราชบัญญัติหลักเกณฑ์การจัดทำร่างภูมายังไส้สอดคล้องกับพระราชบัญญัติ “ภูมาย” พระราชบัญญัติ ๒๕๖๒

จากการรวบรวมภูมายังไส้ที่อยู่ในความรับผิดชอบของกระทรวงศึกษาธิการ พบว่า มีภูมายังไส้ดับพระราชบัญญัติที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการเป็นผู้รักษาการจำนวน ๑๙ ฉบับ โดยอยู่ในความรับผิดชอบของสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการจำนวน ๓ ฉบับ ได้แก่ พระราชบัญญัติการศึกษาภาคบังคับ พ.ศ. ๒๕๔๕ พระราชบัญญัติการเปลี่ยนบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. ๒๕๕๖ และที่แก้ไขเพิ่มเติม และพระราชบัญญัติเครื่องแบบนักเรียน พ.ศ. ๒๕๕๑ แต่จะดำเนินการประเมินผลสัมฤทธิ์ของภูมายังไส้เฉพาะพระราชบัญญัติการศึกษาภาคบังคับ พ.ศ. ๒๕๔๕ เนื่องจากความไม่แน่นอน ๒๙ (๓) และ (๔) แห่งพระราชบัญญัติหลักเกณฑ์การจัดทำร่างภูมายังไส้สอดคล้องกับพระราชบัญญัติ “ภูมาย” พระราชบัญญัติ ๒๕๖๒ ได้กำหนดข้อยกเว้นภูมายังไส้ด้วยการปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม หรือการจัดตั้ง หรือการจัดตั้งองค์กรของหน่วยงานของรัฐเฉพาะที่ไม่มีผลกระทบต่อประชาชน และภูมายังไส้ที่กำหนดลักษณะของเครื่องแบบ ไม่ต้องดำเนินการประเมินผลสัมฤทธิ์ของภูมายังไส้

สำหรับภูมายังไส้ดับพระราชบัญญัติที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการเป็นผู้รักษาการร่วมและอยู่ในความรับผิดชอบของสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการมีจำนวน ๓ ฉบับ ได้แก่ พระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. ๒๕๖๑ พระราชบัญญัติหอพัก พ.ศ. ๒๕๕๘ และพระราชบัญญัติการป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น พ.ศ. ๒๕๕๙ โดยจะดำเนินการประเมินผลสัมฤทธิ์ของภูมายังไส้เฉพาะพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. ๒๕๖๖ หมวด ๗ การส่งเสริมความประพฤตินักเรียนและนักศึกษา ซึ่งเกี่ยวข้องกับอำนาจหน้าที่ของกระทรวงศึกษาธิการ ส่วนพระราชบัญญัติหอพัก พ.ศ. ๒๕๕๘ และพระราชบัญญัติการป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น พ.ศ. ๒๕๕๙ ยังไม่ครบกำหนดระยะเวลา ๕ ปี นับแต่วันที่ภูมายังไส้มีผลใช้บังคับตามมาตรา ๓๗ แห่งพระราชบัญญัติหลักเกณฑ์การจัดทำร่างภูมายังไส้สอดคล้องกับพระราชบัญญัติ “ภูมาย” พระราชบัญญัติ ๒๕๖๒

ที่กำหนดให้การประเมินผลสัมฤทธิ์ต้องกระทำอย่างน้อยทุก ๕ ปี นับแต่วันที่กฎหมายมีผลใช้บังคับ หรือทุกรอบระยะเวลาอื่นตามที่กำหนดในกฎกระทรวง หรือเมื่อได้รับหนังสือร้องเรียนหรือข้อเสนอแนะจากองค์กรที่เกี่ยวข้อง หรือประชาชน หรือได้รับข้อเสนอแนะจากคณะกรรมการพัฒนากฎหมาย และในกรณีพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. ๒๕๔๙ มีผู้รักษาการตามกฎหมายร่วมกันหลายคน ตามมาตรา ๓๒ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติหลักเกณฑ์ การจัดทำร่างกฎหมายและการประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๖๒ กำหนดให้หน่วยงานของรัฐที่จะรับผิดชอบการประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมายกระทำการปรึกษาหารือร่วมกัน

วิธีการในการประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมายกำหนดให้ต้องรับฟังความคิดเห็น ต้องดำเนินการผ่านระบบกลาง แต่ต่อนั้นระบบกลางยังไม่แล้วเสร็จ จึงให้ดำเนินการรวบรวมข้อมูลไว้ในระบบของหน่วยงานของรัฐไปก่อนได้ ทางหน่วยงานจะต้องมากำหนดแบบฟอร์มสำหรับการรับฟังความคิดเห็น หลังจากนั้นจะเสนอรัฐมนตรีเพื่อให้ความเห็นชอบ แล้วจะดำเนินการประกาศในระบบกลาง และข้อมูลที่ได้จะนำไปสู่การตรากฎหมาย หรือการปรับปรุงแก้ไขกฎหมายต่อไป

๒.๓ ขั้นตอนการประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมายมีสาระสำคัญดังนี้

๑) การตรวจสอบ รวม และประกาศรายชื่อกฎหมาย และหน่วยงานของรัฐที่รับผิดชอบการประเมินผลสัมฤทธิ์ไว้ในระบบกลาง กรณีระบบกลางยังไม่แล้วเสร็จจะต้องดำเนินการผ่านระบบเทคโนโลยีสารสนเทศของหน่วยงาน กรณีกฎหมายใหม่มีผู้รักษาการตามกฎหมายร่วมกันหลายคน การกำหนดหน่วยงานของรัฐที่จะรับผิดชอบการประเมินผลสัมฤทธิ์ให้กระทำการปรึกษาหารือร่วมกัน

๒) การดำเนินการประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมาย การจัดทำรายงาน และการรายงานผลการประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมายต่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ พร้อมทั้งแจ้งผลการประเมินผลสัมฤทธิ์ไว้ในระบบกลาง กรณีระบบกลางยังไม่แล้วเสร็จ จะต้องดำเนินการผ่านระบบเทคโนโลยีสารสนเทศของหน่วยงานและแจ้งให้คณะกรรมการพัฒนากฎหมายทราบด้วย

๒.๔ แนวทางการประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมาย ตามพระราชบัญญัติหลักเกณฑ์การจัดทำร่างกฎหมายและการประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๖๒ มีสาระสำคัญ ดังนี้

๑) ให้หน่วยงานประเมินผลสัมฤทธิ์ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติหลักเกณฑ์การจัดทำร่างกฎหมายและการประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๖๒ และดำเนินการตามที่กำหนดไว้ในแนวทางนี้ด้วย

๒) การประเมินผลสัมฤทธิ์ต้องดำเนินการให้แล้วเสร็จไม่ช้ากว่า ๑ ปี นับแต่มีเหตุที่ต้องประเมินผลสัมฤทธิ์ โดยให้ประเมินว่าการบังคับใช้กฎหมายได้ผลตรงตามวัตถุประสงค์ของการตรากฎหมายนั้นมากน้อยเพียงใด คุ้มค่ากับภาระที่เกิดขึ้นแก่รัฐและประชาชนหรือไม่ หรือมีผลกระทบอันลักษณะใดให้เกิดความไม่เป็นธรรมแก่ประชาชนหรือไม่ เพียงใด เพื่อการมีกฎหมายเพียงเท่าที่จำเป็น การพัฒนากฎหมายให้สอดคล้องกับหลักสากลและพันธกรณีระหว่างประเทศ การลดความข้ามลักษณะและขัดแย้งกันของกฎหมาย การลดความเหลื่อมล้ำและสร้างความเป็นธรรมในสังคม และการเพิ่มความสามารถในการแข่งขันของประเทศ

๓) ให้หน่วยงานดำเนินการรับฟังความคิดเห็นผ่านระบบกลาง และจะใช้วิธีการรับฟังความคิดเห็นผ่านระบบเทคโนโลยีสารสนเทศของหน่วยงานนั้น การจัดประชุมรับฟังความคิดเห็น การสัมภาษณ์ หรือการเชิญให้เข้าร่วมชี้แจงหรือแสดงความคิดเห็น การสำรวจความคิดเห็น หรือวิธีการอื่นใดที่เห็นว่าเหมาะสมด้วยก็ได้ การดำเนินการในเรื่องใดที่ต้องกระทำการผ่านระบบกลางถ้าระบบกลางยังไม่อาจใช้งานได้ ให้หน่วยงาน

ดำเนินการผ่านระบบเทคโนโลยีสารสนเทศของหน่วยงานไปพลาสก่อน และให้หน่วยงานแจ้งผลการประเมินผลสัมฤทธิ์ให้คณะกรรมการพัฒนากฎหมายทราบด้วย

(๔) การรับฟังความคิดเห็นให้หน่วยงานประกาศวิธีการรับฟังความคิดเห็น ระยะเวลาเริ่มต้นและสิ้นสุดในการรับฟังความคิดเห็น รวมทั้งข้อมูลประกอบการรับฟังความคิดเห็น

(๕) การประเมินผลสัมฤทธิ์ต้องดำเนินการอย่างรอบด้านและเป็นระบบ โดยพิจารณาผลสัมฤทธิ์ตั้งแต่วันที่กฏหมายมีผลใช้บังคับหรือวันที่มีการประเมินผลสัมฤทธิ์ครั้งก่อนจนถึงวันที่มีเหตุต้องประเมินผลสัมฤทธิ์ครั้งนี้ ในกรณีที่กฏหมายได้มีรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากกฏหมายดังนั้นมาประกอบการพิจารณาด้วย

(๖) ให้หน่วยงานจัดทำรายงานการประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฏหมายตามแบบแบบท้ายแนวทางการประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฏหมาย

๒.๔ กฏหมายและกฏที่จะประเมินผลสัมฤทธิ์ ประกอบด้วย

(๑) พระราชบัญญัติการศึกษาภาคบังคับ พ.ศ. ๒๕๔๔ และกฏที่เกี่ยวข้อง

วัตถุประสงค์ของการมีกฏหมายฉบับนี้ เนื่องจากกฏหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติได้กำหนดให้บิดา มารดา หรือผู้ปกครอง มีหน้าที่จัดให้บุตรหรือบุคคลซึ่งอยู่ในความดูแล ได้รับการศึกษาภาคบังคับจำนวนเก้าปี โดยให้เด็กซึ่งปีอายุย่างเข้าปีที่เจ็ดเข้าเรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จนอายุย่างเข้าปีที่สิบหก เว้นแต่จะสอบได้ชั้นปีที่เก้าของการศึกษาภาคบังคับ

มาตรการสำคัญของกฏหมายที่กำหนดขึ้นเพื่อแก้ไขปัญหา ได้แก่ (๑) กำหนดให้คณะกรรมการเขตพื้นที่หรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นประการรายละเอียดเกี่ยวกับการส่งเด็กเข้าเรียนในสถานศึกษา และการจัดสรรโอกาสเข้าศึกษาต่อระหว่างสถานศึกษาที่อยู่ในળนท์การศึกษาภาคบังคับ โดยให้ปิดประกาศไว้ณ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สำนักงานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และสถานศึกษา รวมทั้งต้องแจ้งเป็นหนังสือให้ผู้ปกครองของเด็กทราบก่อนเด็กเข้าเรียนในสถานศึกษาเป็นเวลาไม่น้อยกว่าหนึ่งปี (๒) กำหนดให้ผู้ปกครองส่งเด็กเข้าเรียนในสถานศึกษา (๓) กำหนดให้พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจเข้าไปในสถานที่ใด ๆ ในเวลาระหว่างพระอาทิตย์ขึ้นและพระอาทิตย์ตก หรือในเวลาทำการของสถานที่นั้น เพื่อตรวจสอบการเข้าเรียนของเด็ก (๔) กำหนดให้พนักงานเจ้าหน้าที่ต้องแสดงบัตรประจำตัวแก่บุคคลซึ่งเกี่ยวข้องในการปฏิบัติหน้าที่ และให้ผู้ซึ่งเกี่ยวข้องอำนวยความสะดวกตามสมควร (๕) กำหนดให้พนักงานเจ้าหน้าที่เป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา (๖) กำหนดให้ผู้ใดซึ่งมิใช่ผู้ปกครองมีเด็กซึ่งไม่ได้เข้าเรียนในสถานศึกษาอาศัยอยู่ด้วย มีหน้าที่ต้องแจ้งสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ภายในหนึ่งเดือนนับแต่วันที่เด็กมาอาศัยอยู่ (๗) กำหนดให้กระทรวงศึกษาธิการ คณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษา องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และสถานศึกษา จัดการศึกษาเป็นพิเศษสำหรับเด็กที่มีความบกพร่องทางร่างกาย จิตใจ สติปัญญา อารมณ์ สังคม การสื่อสาร และการเรียนรู้ หรือมีร่างกายพิการหรือทุพพลภาพ หรือเด็กซึ่งไม่สามารถพึงตนเองได้ หรือมีผู้ดูแล หรือด้อยโอกาส หรือเด็กที่มีความสามารถพิเศษ ให้ได้รับการศึกษาภาคบังคับด้วยรูปแบบและวิธีการที่เหมาะสม (๘) กำหนดระหว่างโทษปรับไม่เกินหนึ่งพันบาทแก่ผู้ปกครองที่ไม่ส่งเด็กเข้าเรียนในสถานศึกษา (๙) กำหนดระหว่างโทษปรับไม่เกินหนึ่งพันบาทแก่ผู้ใดที่กระทำการใด ๆ อันเป็นเหตุให้เด็กไม่ได้เข้าเรียนในสถานศึกษาโดยปราศจากเหตุผล หนึ่งพันบาทแก่ผู้ใดที่กระทำการใด ๆ อันเป็นเหตุให้เด็กไม่ได้เข้าเรียนในสถานศึกษาโดยปราศจากเหตุผล ยั่นสมควร (๑๐) กำหนดให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ เป็นรัฐมนตรีรับผิดชอบการตามกฏหมาย

และมีอำนาจแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่กับออกประกาศเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัติการศึกษาภาคบังคับ พ.ศ. ๒๕๔๕

ประโยชน์ที่คาดว่าประชาชนจะได้รับจากการมีกฎหมาย คือ เด็กซึ่งมีอายุย่างเข้าปีที่เจิดจนอายุย่างเข้าปีที่สิบหกได้รับการศึกษาภาคบังคับในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

ปัญหาและอุปสรรคในการบังคับใช้กฎหมาย พบว่า ยังไม่ปรากฏข้อมูลสถิติการดำเนินคดีและการลงโทษตามกฎหมาย

การประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมาย จะมีการประเมินกฎหมายที่เกี่ยวข้องด้วยจำนวน ๕ ฉบับ ได้แก่ (๑) ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง ให้ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปฏิบัติการตามพระราชบัญญัติการศึกษาภาคบังคับ พ.ศ. ๒๕๔๕ (๒) ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง แต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่ ตามพระราชบัญญัติการศึกษาภาคบังคับ พ.ศ. ๒๕๔๕ (๓) ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง แบบบันทึกประจำตัวพนักงานเจ้าหน้าที่ และการยื่นคำขอ ตามพระราชบัญญัติการศึกษาภาคบังคับ พ.ศ. ๒๕๔๕ (๔) ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง การส่งเด็กเข้าเรียนในสถานศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๖ และ (๕) ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการปฏิบัติสำหรับผู้ที่มิใช้ผู้ปกครองซึ่งมีเด็กที่อายุในเกณฑ์การศึกษาภาคบังคับอาศัยอยู่ พ.ศ. ๒๕๔๖

(๒) พระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. ๒๕๔๖ หมวด ๗ การส่งเสริมความประพฤติของนักเรียน และนักศึกษา และกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

วัตถุประสงค์ของการมีกฎหมายฉบับนี้ เป็นองค์ประกอบของพระราชบัญญัติ ฉบับที่ ๑๓๒ ลงวันที่ ๒๒ เมษายน พ.ศ. ๒๕๑๕ และประกาศของคณะกรรมการปฏิรูปประเทศ ฉบับที่ ๒๙๔ ลงวันที่ ๒๗ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๑๕ ใช้บังคับมาเป็นเวลานาน สาระสำคัญและรายละเอียดเกี่ยวกับวิธีการลงเคราะห์ คุ้มครองสวัสดิภาพ และส่งเสริมความประพฤติเด็ก ไม่เหมาะสมกับสภาพลัiggปัจจุบัน สมควรกำหนดขั้นตอนและปรับปรุงวิธีการปฏิบัติต่อเด็ก ให้เหมาะสมยิ่งขึ้น เพื่อให้เด็กได้รับการอุปการะเลี้ยงดู อบรมสั่งสอน และมีพัฒนาการที่เหมาะสม อันเป็นการส่งเสริมความมั่นคงของสถาบันครอบครัวรวมทั้งป้องกันมิให้เด็กถูกทำทารุณกรรม ตกเป็นเครื่องมือในการแสวงหาประโยชน์โดยมิชอบ หรือถูกเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรม และสมควรปรับปรุงวิธีการส่งเสริมความร่วมมือในการคุ้มครองเด็กระหว่างหน่วยงานของรัฐและเอกชนให้เหมาะสมยิ่งขึ้น เพื่อให้สอดคล้องกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก

มาตรการสำคัญของกฎหมายที่กำหนดขึ้นเพื่อแก้ไขปัญหา ได้แก่ (๑) โรงเรียนและสถานศึกษา ต้องจัดให้มีระบบงานและกิจกรรมในการแนะนำให้คำปรึกษาและฝึกอบรมแก่นักเรียนนักศึกษา และผู้ปกครอง เพื่อส่งเสริมความประพฤติที่เหมาะสม ความรับผิดชอบต่อสังคม และความปลอดภัยแก่นักเรียนและนักศึกษา ตามหลักเกณฑ์วิธีการและเงื่อนไขที่กำหนดในกฎหมาย (๒) นักเรียนและนักศึกษาต้องประพฤติตามระเบียบของโรงเรียนหรือสถานศึกษา และตามที่กำหนดในกฎหมาย (๓) นักเรียนและนักศึกษาผู้ใดฝ่าฝืนไม่ประพฤติตาม ตามระเบียบของโรงเรียนหรือสถานศึกษา และตามที่กำหนดในกฎหมาย ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ปฏิบัติตาม ระเบียบที่รัฐมนตรีกำหนด และมีอำนาจนำตัวไปมอบแก่ผู้บริหารโรงเรียนหรือสถานศึกษา (๔) พนักงานเจ้าหน้าที่ มีอำนาจดำเนินการเพื่อส่งเสริมความประพฤตินักเรียนและนักศึกษา กล่าวคือ สอบตามครุ อาจารย์ หรือหัวหน้า สถานศึกษา เกี่ยวกับความประพฤติ การศึกษา นิสัย และสติปัญญา ของนักเรียนหรือนักศึกษาที่ฝ่าฝืนไม่ประพฤติตามระเบียบที่โรงเรียนหรือสถานศึกษา และตามที่กำหนดในกฎหมาย เรียกให้ผู้ปกครอง ครุ อาจารย์ หรือ หัวหน้าสถานศึกษาที่นักเรียนหรือนักศึกษานั้นกำลังศึกษาอยู่มารับตัวนักเรียนนักศึกษา เพื่อว่ากล่าวอบรมสั่งสอน

ต่อไป ให้คำแนะนำแก่ผู้ปกครองในเรื่องการอบรมและสั่งสอนนักเรียนหรือนักศึกษา เรียกผู้ปกครองมาทักท้วง ตักเตือน หรือทำทัณฑ์บ่นว่าจะปิดครองดูแลเมื่อให้นักเรียนหรือนักศึกษาฝ่าฝืนระเบียบท่องโรงเรียนหรือสถานศึกษา และตามที่กำหนดในกฎกระทรวงอีก และสอดส่องดูแลรวมทั้งรายงานต่อคณะกรรมการเกี่ยวกับพฤติกรรมของบุคคลหรือแหล่งที่ซักจุ่นนักเรียนหรือนักศึกษาให้ประพฤติในทางมิชอบ รวมทั้งประสานงานกับผู้บริหารโรงเรียน หรือสถานศึกษา ครุ ผู้ปกครอง ตำรวจ หรือพนักงานเจ้าหน้าที่อื่น เพื่อดำเนินการให้เป็นไปตามหมวดนี้ (๕) ให้พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจเข้าไปในเคหสถาน สถานที่ หรือyanพาหนะใด ๆ ในระหว่างเวลาอาทิตย์ขึ้น ถึงพระอาทิตย์ตก หรือในระหว่างเวลาทำการ เพื่อทำการตรวจสอบในกรณีเมื่อต้องการตรวจสอบสิ่งของ นักเรียนและนักศึกษา (๖) ผู้ได้กระท่องทางการอันเป็นการยุ่ง ส่งเสริม ช่วยเหลือ หรือสนับสนุนให้นักเรียนหรือนักศึกษาฝ่าฝืนบทบัญญัติตามตรา ๖๔ ต้องระวังโทษจำคุกไม่เกิน สามเดือน หรือปรับไม่เกินสามหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ประโยชน์ที่คาดว่าประชาชนจะได้รับจากการมีกฎหมาย คือ เด็กได้รับการสงเคราะห์ คุ้มครอง สวัสดิภาพ และส่งเสริมความประพฤติที่มีความเหมาะสมกับสภาพสังคมปัจจุบัน

ปัญหาและอุปสรรคในการบังคับใช้กฎหมาย พบว่า ยังไม่ปรากฏข้อมูลสถิติการดำเนินคดี และการลงโทษตามกฎหมาย

การประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมายที่เกี่ยวข้อง จำนวน ๖ ฉบับ ได้แก่ (๑) กฎกระทรวงกำหนด ความประพฤติของนักเรียนและนักศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๘ (๒) ระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยการลงโทษนักเรียนและนักศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๘ (๓) ระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยการปฏิบัติหน้าที่ของพนักงานเจ้าหน้าที่ส่งเสริมความประพฤตินักเรียนและนักศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๘ (๔) ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง บัตรประจำตัวพนักงานเจ้าหน้าที่ส่งเสริมความประพฤตินักเรียนและนักศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๘ (๕) ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง แต่งตั้งเจ้าหน้าที่ของรัฐให้ปฏิบัติหน้าที่พนักงานเจ้าหน้าที่ส่งเสริมความประพฤตินักเรียนและนักศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๑ และ (๖) กฎกระทรวงกำหนดความประพฤติของนักเรียนและนักศึกษา (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๒

๒.๖ การดำเนินการประเมินผลสัมฤทธิ์

การดำเนินการประเมินผลสัมฤทธิ์เป็นการตรวจสอบกฎหมายและกฎหมายที่เกี่ยวข้องโดยพิจารณาตามหัวข้อในรายงานการประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมายหรือกฎหมายที่แนบท้ายแนวทางการประเมินผลสัมฤทธิ์ กรณีเป็นการประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมายจะประกอบด้วยประเด็นคำถามหลัก จำนวน ๒๕ ข้อ และกรณีเป็นการประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมายจะประกอบด้วยประเด็นคำถามหลัก จำนวน ๒๐ ข้อ โดยทำการประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมายและกฎหมายในแต่ละฉบับที่เกี่ยวข้องจนครบถ้วนในคราวเดียวกัน

๓. เอกสาร/ข้อมูลที่เกี่ยวข้อง

๓.๑. รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐

๓.๒ อนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก

๓.๓ พระราชบัญญัติหลักเกณฑ์การจัดทำร่างกฎหมายและการประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๖๒

๓.๔ กฎกระทรวงกำหนดครอบชะตาการประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๖๒

๓.๕ กฎกระทรวงกำหนดกฎหมายตามมาตรา ๒๙ (๖)

๓.๖ แนวทางการประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมาย และแบบรายงานการประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมายหรือกฎหมายที่แนบท้าย ๑ และ ๒

๓.๗ กฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์และเงื่อนไขเกี่ยวกับการไม่เผยแพร่ข้อมูลในระบบกลาง พ.ศ. ๒๕๖๒

๓.๘ หลักเกณฑ์การจัดทำและเผยแพร่ข้อมูลในระบบกลางเพื่อประโยชน์ในการให้ประชาชนเข้าถึงกฎหมายได้อย่างทั่วถึง

๓.๙ หลักเกณฑ์การจัดทำคำอธิบายสรุปสาระสำคัญของกฎหมาย

๓.๑๐ แนวทางการวิเคราะห์ผลกระบวนการที่อาจเกิดขึ้นจากกฎหมาย

๓.๑๑ คำแนะนำของคณะกรรมการพัฒนากฎหมาย เรื่อง การใช้ระบบคณะกรรมการในกฎหมาย

๓.๑๒ คำแนะนำของคณะกรรมการพัฒนากฎหมาย เรื่อง การใช้ระบบอนุญาตในกฎหมาย

๓.๑๓ คำแนะนำของคณะกรรมการพัฒนากฎหมาย เรื่อง การกำหนดโทษอาญาในกฎหมาย

๓.๑๔ คำแนะนำของคณะกรรมการพัฒนากฎหมาย เรื่อง การรับฟังความคิดเห็นของผู้เกี่ยวข้องประกอบการจัดทำร่างกฎหมาย

๓.๑๕ พระราชบัญญัติการศึกษาภาคบังคับ พ.ศ. ๒๕๔๕

๓.๑๖ ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง ให้ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปฏิบัติการตามพระราชบัญญัติการศึกษาภาคบังคับ พ.ศ. ๒๕๔๕

๓.๑๗ ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง แต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัติการศึกษาภาคบังคับ พ.ศ. ๒๕๔๕

๓.๑๘ ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง แบบบัตรประจำตัวพนักงานเจ้าหน้าที่และการยื่นคำขอตามพระราชบัญญัติการศึกษาภาคบังคับ พ.ศ. ๒๕๔๕

๓.๑๙ ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง การส่งเด็กเข้าเรียนในสถานศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๒

๓.๒๐ ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการปฏิบัติสำหรับผู้ที่มิใช่ผู้ปกครองซึ่งมีเด็กที่อายุอยู่ในเกณฑ์การศึกษาภาคบังคับอาศัยอยู่ พ.ศ. ๒๕๖๖

๓.๒๑ พระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. ๒๕๖๖ เฉพาะหมวด ๗ การส่งเสริมความประพฤติของนักเรียนและนักศึกษา

๓.๒๒ กฎกระทรวงกำหนดความประพฤติของนักเรียนและนักศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๘

๓.๒๓ ระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยการลงโทษนักเรียนและนักศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๘

๓.๒๔ ระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยการปฏิบัติหน้าที่ของพนักงานเจ้าหน้าที่ส่งเสริมความประพฤตินักเรียนและนักศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๘

๓.๒๕ ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง บัตรประจำตัวพนักงานเจ้าหน้าที่ส่งเสริมความประพฤตินักเรียนและนักศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๘

๓.๒๖ ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง แต่งตั้งเจ้าหน้าที่ของรัฐให้ปฏิบัติหน้าที่พนักงานเจ้าหน้าที่ส่งเสริมความประพฤตินักเรียนและนักศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๑

๓.๒๗ กฎกระทรวงกำหนดความประพฤติของนักเรียนและนักศึกษา (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๒

๔. ข้อเสนอ

๔.๑ สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ขอความร่วมมือจากสำนักงาน กสม. ช่วยรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับจำนวนคำร้องและประเด็นที่ได้มีการร้องเรียนต่อคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติเกี่ยวกับกฎหมายและกฎที่ได้มีการประเมินผลสัมฤทธิ์ในครั้งนี้ ดังนั้น เห็นควรมอบหมายให้สำนักกฎหมายประสานกับสำนักมาตรฐานและติดตามการคุ้มครองสิทธิมนุษยชนเพื่อรวบรวมข้อมูลข้างต้นสำหรับจัดส่งให้สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการใช้เป็นข้อมูลในการประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมายและกฎที่เกี่ยวข้อง อันจะเป็นประโยชน์ต่อการแก้ไขปรับปรุงกฎหมาย กฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ หรือคำสั่งใด ๆ ให้สอดคล้องกับหลักสิทธิมนุษยชนต่อไป

๔.๒ ตามแบบรายงานการประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมายหรือกฎที่แนบท้ายแนวทางการประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมาย มีประเด็นคำถามว่า มีการพ้องคดีต่อศาลรัฐธรรมนูญหรือศาลปกครอง หรือการร้องเรียนต่อผู้ตรวจการแผ่นดินหรือคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติเกี่ยวกับกฎหมายหรือกฎนี้กี่เรื่องและในประเด็นใด ดังนั้น ใน การประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมาย หน่วยงานของรัฐต่างๆ อาจจะมีการประสานและขอความร่วมมือมา�ังสำนักงาน กสม. สำนักงานจึงควรจะกำหนดแนวทางในการบริหารจัดการเรื่องนี้ให้ชัดเจน

๔.๓ สรุปการประชุมเรื่องนี้อาจใช้เป็นกรณีศึกษาสำหรับการประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมายและกฎที่อยู่ในความรับผิดชอบของสำนักงาน กสม. ต่อไปได้

๕. มติที่ประชุม กสม. ด้านบริหาร

ที่ประชุม กสม. ด้านบริหาร ในคราวประชุมครั้งที่ ๔/๒๕๖๓ เมื่อวันอังคารที่ ๒๑ มกราคม ๒๕๖๓ ได้พิจารณาเรื่องรายงานสรุปผลการประชุมการประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมาย ของกระทรวงศึกษาธิการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ ในวาระเพื่อทราบแล้ว มีมติรับทราบสรุปผลการประชุมและข้อเสนอที่จัดทำโดยสำนักกฎหมาย และมอบหมายสำนักงาน กสม. ดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป

ลงชื่อ ..... นางสาว เกษดา เพิ่มพูล ..... ผู้รายงาน
 (นางสาวเกษดา เพิ่มพูล)
 ตำแหน่ง นิติกรปฏิบัติการ
 วันที่ ๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓

ลงชื่อ ..... นางสาวนุชรีย์ นันทพัฒน์ศิริ ..... ผู้ตรวจรายงาน
 (นางสาวนุชรีย์ นันทพัฒน์ศิริ)
 ตำแหน่ง ผู้อำนวยการกลุ่มงานเสนอแนะการแก้ไขปรับปรุงกฎหมาย ๒
 วันที่ ๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓